ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ [ΞΕΝΟΦΩΝΤΑΣ]

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΝΑΤΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Ξενοφῶντος, Ἑλληνικά, 2,2, 3-4 & 2,2, 16-17

Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλου ἀφικομένης νυκτὸς ἐλέγετο ἡ συμφορά, καὶ οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραιῶς διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν εἰς ἄστυ διῆκεν, ὁ ἕτερος τῷ ἑτέρῳ παραγγέλλων· ὥστ᾽ ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὐδεὶς ἐκοιμήθη, οὐ μόνον τοὺς ἀπολωλότας πενθοῦντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἔτι αὐτοὶ ἑαυτούς, πείσεσθαι νομίζοντες οἷα ἐποίησαν Μηλίους τε Λακεδαιμονίων ἀποίκους ὄντας, κρατήσαντες πολιορκίᾳ, καὶ Ἱστιαιέας καὶ Σκιωναίους καὶ Τορωναίους καὶ Αἰγινήτας καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων. Τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ ἐκκλησίαν ἐποίησαν, ἐν ᾗ ἔδοξε τούς τε λιμένας ἀποχῶσαι πλὴν ἑνὸς καὶ τὰ τείχη εὐτρεπίζειν καὶ φυλακὰς ἐφιστάναι καὶ τἆλλα πάντα ὡς εἰς πολιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν.

[……]

Τοιούτων δὲ ὄντων Θηραμένης εἶπεν ἐν ἐκκλησίᾳ ὅτι εἰ βούλονται αὐτὸν πέμψαι παρὰ Λύσανδρον, εἰδὼς ἥξει Λακεδαιμονίους πότερον ἐξανδραποδίσασθαι τὴν πόλιν βουλόμενοι ἀντέχουσι περὶ τῶν τειχῶν ἢ πίστεως ἕνεκα. Πεμφθεὶς δὲ διέτριβε παρὰ Λυσάνδρῳ τρεῖς μῆνας καὶ πλείω, ἐπιτηρῶν ὁπότε Ἀθηναῖοι ἔμελλον διὰ τὸ ἐπιλελοιπέναι τὸν σῖτον ἅπαντα ὅ τι τις λέγοι ὁμολογήσειν. Ἐπεὶ δὲ ἧκε τετάρτῳ μηνί, ἀπήγγειλεν ἐν ἐκκλησίᾳ ὅτι αὐτὸν Λύσανδρος τέως μὲν κατέχοι, εἶτα κελεύοι εἰς Λακεδαίμονα ἰέναι·

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί από το παραπάνω κείμενο το απόσπασμα **: «Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλου ἀφικομένης νυκτὸς ἐλέγετο ἡ συμφορά, ….. καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων.»**

Μονάδες 30

2. Να συσχετίσετε τις προτάσεις της στήλης Α' με τις ορθές προτάσεις της στήλης Β'.

Α	**Β**
1. Η ελληνική ιστοριογραφία ξεχώρισε	α. επειδή συνέδεσε τα ιστορικά γεγονότα με την ομολογία της πίστεως.
	β. επειδή ξεχώρισε τα πραγματικά από τα φανταστικά γεγονότα και διαμόρφωσε την επιστημονική μέθοδο.
2. Ο Θουκυδίδης πίστεψε στην ηγετική φυσιογνωμία του Περικλή	α. επειδή εμπιστεύτηκε τον πολεμικό του σχεδιασμό για τον πόλεμο.
	β. επειδή συνδεόταν με την δημοκρατική παράταξη η οικογένειά του.
3. Η αιτία του πολέμου κατά τον Θουκυδίδη είναι	α. Το μεγαρικό ψήφισμα των Αθηναίων εις βάρος των Μεγαρέων.
	β. Η αύξηση της αθηναϊκής δύναμης οικονομικά, στρατιωτικά, πολιτικά.
4. Ο Ξενοφώντας εξορίστηκε από την Αθήνα	α. επειδή είχε ολιγαρχικά φρονήματα.
	β. επειδή συντάχθηκε με τον σπαρτιάτη στρατηγό Αγησίλαο στην μάχη εναντίον των Αθηναίων.
5. Το τέλος του πελοποννησιακού πολέμου το έγραψε ο Ξενοφώντας	α. επειδή του τό ζήτησε ο Θουκυδίδης.
	β. επειδή πέθανε ο Θουκυδίδης.

Μονάδες 10

3α. Να σχηματίσετε ένα ουσιαστικό ή επίθετο της νέας ελληνικής, απλό ή σύνθετο, από τις κάτωθι λέξεις του κειμένου **: ἀφικομένης, ἀπολωλότας, ἐπιτηρῶν**. **(Μονάδες 6)**

3β. Να βρείτε τις ετυμολογικά συγγενείς λέξεις στο κείμενο των κάτωθι λημμάτων : **στάδιο, ελλιπής. (Μονάδες 4)**
Μονάδες 10

4. Βάσει και των δύο αρχαίων κειμένων να περιγράψετε την κατάσταση στην οποία βρίσκονταν οι Αθηναίοι. Ποιά η αιτία αυτής της κατάστασης; Να συγκρίνετε την κατάσταση αυτή, στην οποία βρίσκονταν οι Αθηναίοι, με το κάτωθι παράλληλο απόσπασμα :

«Το αμερικανικό εμπορικό και οικονομικό εμπάργκο σε βάρος της Κούβας στοίχισε στην οικονομία της χώρας αυτής 4,68 δισεκατομμύρια δολάρια από τον Απρίλιο του 2015 ως τον Μάρτιο του 2016 επισήμανε χθες η διπλωματία της Κούβας. Το εμπάργκο είναι η βασική αιτία των προβλημάτων της οικονομίας μας, (το βασικό εμπόδιο) για την ανάπτυξή της. Κανένας τομέας δεν μένει ανεπηρέαστος από τις συνέπειες που έχει το εμπάργκο», δήλωσε σε δημοσιογράφους ο υπουργός Εξωτερικών της Κούβας Μπρούνο Ροντρίγκες.
Μετά την επιβολή τους, το 1962, οι περιορισμοί αυτοί έχουν στοιχίσει στη νήσο της Καραϊβικής συνολικά 125,8 δισεκατομμύρια δολάρια – σε τρέχουσες τιμές – συνέχισε ο κουβανός ΥΠΕΞ.»

Πηγή: ***https://www.skai.gr***

Μονάδες 15

5. Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ***τῆς Παράλου*** ἀφικομένης νυκτὸς ἐλέγετο ἡ συμφορά, καὶ οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραιῶς ***διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν*** εἰς ἄστυ διῆκεν […]Τοιούτων δὲ ὄντων Θηραμένης εἶπεν ***ἐν ἐκκλησίᾳ***…. : Να δηλώσετε το ιστορικό και κοινωνικό υπόβαθρο των λέξεων που είναι υπογραμμισμένες στο δοθέν απόσπασμα.
Μονάδες 15

6α. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση στο β' ενικό και γ' πληθυντικό Ενεστώτα, στην φωνή που βρίσκονται, των κάτωθι ρηματικών τύπων του κειμένου : **ἐκοιμήθη** (κοιμάομαι – κοιμῶμαι), **ἐποίησαν** (ποιέω-ποιῶ). **[Μονάδες 7]**

6β. Να δηλωθεί το είδος των κάτωθι αντωνυμιών του κειμένου και να μεταγραφούν στο θηλυκό γένος, διατηρώντας αριθμό και πτώση : **ἑαυτούς, αὐτὸν, ὅ τι**. **[Μονάδες 3]**
Μονάδες 10

7α. Να βρείτε τους **ομοιόπτωτους και τους ετερόπτωτους προσδιορισμούς** στο πρώτο από τα αρχαία κείμενα. Να δηλωθεί και **ο όρος που προσδιορίζουν**.
Μονάδες 5

7β. Να βρείτε τις **δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις** στο δεύτερο από τα αρχαία κείμενα **ως προς την φύση και την θέση**.
Μονάδες 5